

Czike Bernadett

(Apor Vilmos Katolikus Főiskola docense; a Főiskola Alternatív Pedagógiák Központjának vezetője)

A Változás, megújulás konferencia előzményei

Az Apor Vilmos Katolikus Főiskola Alternatív Pedagógiák Módszertani Központja és a Szabad Iskolákért Alapítvány 2020. október 10-én rendezte meg országos konferenciáját, melyet a történelminek tűnő egészségügyi válsághelyzetben online formában lehetett lebonyolítani. Érdekes és izgalmas, hogy szervező és szakmai koordinátor kollégáimmal, Tallér Júliával és Kerékgyártó Judittal miért pont a „Változás, megújulás” címet adtuk ennek az ünnepi konferenciának, már 2019 őszén. Mintha előre megéreztük volna, hogy történik egy óriási nagy változás.

Szeretnénk, ha ez a változás megújulásra is készítene mindenkit. Ugyanakkor – a rugalmas alkalmazkodás jegyében – mi is igyekeztünk az eredeti programon szükség szerint változtatni. 2020. május 30.-án kezdődött online a konferencia, itt két előadást lehetett meghallgatni.

Az egyik Horn György, az AKG (Alternatív Közgazdasági Gimnázium) pedagógiai vezetőnek az előadása, melynek címe „Csak a változás állandó”. Arról beszélt, hogy az AKG hogyan alkalmazkodott a kihívásokhoz az elmúlt több mint 30 évben. Ez volt az első, máig működő alternatív iskola 1988-ban. Azért esett rájuk a választás, mert az AKG az alternatív intézmények között is tipikusan az az iskola, amelyik mindig nagyon fogékony volt arra, hogy elemezze és végiggondolja, hogy mi az, ami működik az iskolában, mi az, ami nem működik, és arra reflektálva változtasson is rajta.

A másik Séllei Beatrix előadása, aki a Műszaki Egyetemen tanít pszichológiát és a változás pszichológiája a szakterülete. Előadásának címe: „Hogyan változunk, hogyan változzunk?”. Ő arról beszélt, hogy milyen nehézségek adódnak ezen a területen. Miért nem változtatunk sokszor, akkor sem, ha évtizedekig valami rosszul működik, miért nem merjük meglépni azt, hogy változtassunk. Mik azok a tényezők, melyek akadályozzák ezt a lépést, ezt a pillanatot, és mi történik akkor, amikor mégis

meglépjük, mégis változtatunk magunk körül valamin, vagy a saját életünkben, vagy a környezetünkben.

Október 10.-én délelőtt, a konferencia mintegy második felvonásaként egy digitális oktatási fórumot tartottunk online. Ezután három szekció következett, amelyeken a régebben és most frissen alapított alternatív iskolák képviselői vettek részt. Az utolsó szekció a pedagógusképzés új útjairól szólt.

Van-e annak realitása, hogy az alternatív gondolkodásmód bekerüljön az állami iskolák szélesebb körébe és a pedagógus alapképzésbe is? Igen, van! A pedagógiai munkámat arra tettem föl, és azt tartom a legfontosabbnak, hogy ezek a dolgok bekerüljenek a normál iskolába, pedagógiába.

A humánspecifikus motívumok minden emberre jellemző sajátosságok. Az erről szóló esszém is azért született, mert hiszek abban, hogy ha ezeket az alapszükségleteket végig vesszük, akkor könnyen beláthatjuk, hogy ezeknek a fejlesztése, gondozása NEM alternatív iskolai feladat. Ezek éppen a „normál” gyerekek és „normál” felnőttek szükségletei, és ezért a „normál” iskolában is kötelező a figyelembevételük és fejlesztésük.

Delelő

RÉSZLETES PROGRAM

Köszöntők

Plenáris előadás 1: Csak a változás állandó

Horn György (az AKG pedagógiai vezetője)

Az alternatív iskola nem elsősorban pedagógiai, hanem szervezeti, finanszírozási próbálkozás.

Téma: Az öngazgatás dilemmái, esettanulmány az AKG sztoriból

1. A 19. századi tömegiskola döntési mechanizmusai
2. Stabil és változó elemek az iskolák működésében
3. Az optimális üzemnagysága az alkotó műhelyben működő iskolának
4. Finanszírozás vs. szükségleti elv.
5. A hálózati működés szükséglete, és lehetőségei.

Plenáris Előadás 2: Hogyan változunk? Hogyan változzunk?

Dr. Séllei Beatrix pszichológus, egyetemi adjunktus (BME)

A változás, mint folyamat jól meghatározott szakaszokra bontható, s ezeknek megvannak a maguk buktatói és katalizátorai is. Az előadásban arra keressük a választ, hogy miként zajlanak a változások általában, illetve az egyes egyének szintjén. Áttekintjük, hogy mire van szükség a sikeres változáshoz, ahhoz, hogy le tudjuk győzni az aggodalmainkat, hiszen ez a környezethez való alkalmazkodás kulcsa.

Digitális tanítás-tanulás Fórum

Vezetője Tallér Júlia (AVKF Alternatív Pedagógiák Módszertani Központ munkatársa, tanító, Rogers Iskola).

Előadók: Fenyő D. György, (tanár, szakíró) Nádori Gergely (Tanárblog) Somogyi Ágota, (tanár Közgazdasági Politechnikum) és Tallér Júlia.

Témák: Fogalomtisztázás (távoktatás, digitális oktatás, digitális tananyag...)

Mi volt tavasszal és miért volt annyira nehéz? (kríziskezelés, kísérletezés, távoktatás stb.?)

Milyen különbségek vannak a személyes jelenlétben zajló és a digitális térben zajló oktatás-„nevelés” között? (személyesség, kapcsolatok, folyamatos interakciók hiánya stb.)

A korszerű oktatás formától, helyszíntől független jellemzői

Klasszikus értékelés helye, tartható-e, mit kell(ene) elengedni

Mi a helyzet a leszakadókkal, a (halmozottan) hátrányos helyzetű gyerekekkel, családokkal?

Tanulságok, mi vihető tovább, mi használható most?

Mit gondolunk a hibrid oktatásról?

Első online szekció: 30 év - Hagyományépítés és változás egyidejűsége

Szeszler Anna (Lauder Iskola alapító) beszélget hagyományról és változásról a közel 30 éve működő alternatív iskolák vezetőivel, tanáraival.

A szekcióba a rendszerváltást követően alakult iskolák képviselőit várjuk, akik az érdeklődők számára a változás és a hagyományok alakítása mentén engednek

betekintést intézményükbe. E két szempont alapján talán karakteresen kiderül, melyek a közös, a hasonló és a nagyon különböző pontok az alternatív iskolák között, átfogó képet alkothatunk az egyes intézmények sajátos alakulásáról.

Meghívottak:

Sík Eszter (AKG)

Lányi Marietta (Gyermekek Háza)

Nagy Ilona (Közgazdasági Politechnikum)

Bakonyi Katalin (Pesthidegkúti Waldorf Iskola)

Lipták Era (Rogers Iskola)

Mezei Kata (Burattino Iskola)

Tildyné Ruh Borbála (Belvárosi Tanoda)

Mayer Ágnes (Palánta Iskola)

Kerényi Mari (Zöld Kakas Líceum)

Második online szekció: Iskolaalapítás most

Dobos Orsolya (AME társelnök és Alternatív tagozat vezető) hívott meg 6 új, most alapított alternatív képviselőjét, ők folytatják az alternatív iskolák elveiről és gyakorlatáról szóló beszélgetést.

Az elmúlt években a kilencvenes évekhez hasonló iskolaalapítás hullám zajlik. Szülők, pedagógusok, más szakmabeliek gondolják úgy, hogy nem találják a számukra megfelelő iskolát, ezért alapítani próbálnak egyet. A szakmai szempontok mellett komoly nehézség az épület és a munkatársak megtalálása. Ezt számos jogszabály is nehezíti, így nem minden tervből és kezdeményezésből lesz jogilag is elfogadott intézmény. Meghívott vendégeink az elmúlt évben engedélyeztettek vagy próbáltak engedélyezni iskolát. Velük az iskolalapítás mai lehetőségeit, nehézségeit járjuk körül.

Meghívottak:

Jónási Krisztián (Da Vinci Tehetséggondozó Általános Iskola)

Zlatarov László (Brit-Magyar Kéttannyelvű Általános Iskola)

Molnár Attila (Budapest School)

Berecz Zoltán (Fürkész Innovatív Általános Iskola)

Kecskés Renáta (Sportolók Alternatív Sikereiért Bessenyei György Gimnázium)

Gády-Kayser Lilla és Vikukelné Zsuzsanna (Tópark Alternatív Iskola)

Harmadik online szekció: Új utak a pedagógusképzésben

Palkóné dr. Tabi Katalin (AVKF főiskolai docens) vezetésével az Új utak a pedagógusképzésben című szekcióban a felsőoktatás és a tanárképzés területéről ismerkedhetünk meg új alternatív módszerekkel.

Ebben a szekcióban a tanárképzés felől közelítjük meg az alternatív pedagógia kérdését. A felsőoktatás és a tanárképzés területéről érkező kollégákkal arra keressük a választ, milyen tanításmódszertan segítheti a leendő pedagógusokat abban, hogy rugalmasan tudjanak válaszolni a társadalmi változások kihívásaira.

Meghívottak:

Kulcsár Gábor (Waldorf Pedagógiai Intézet)

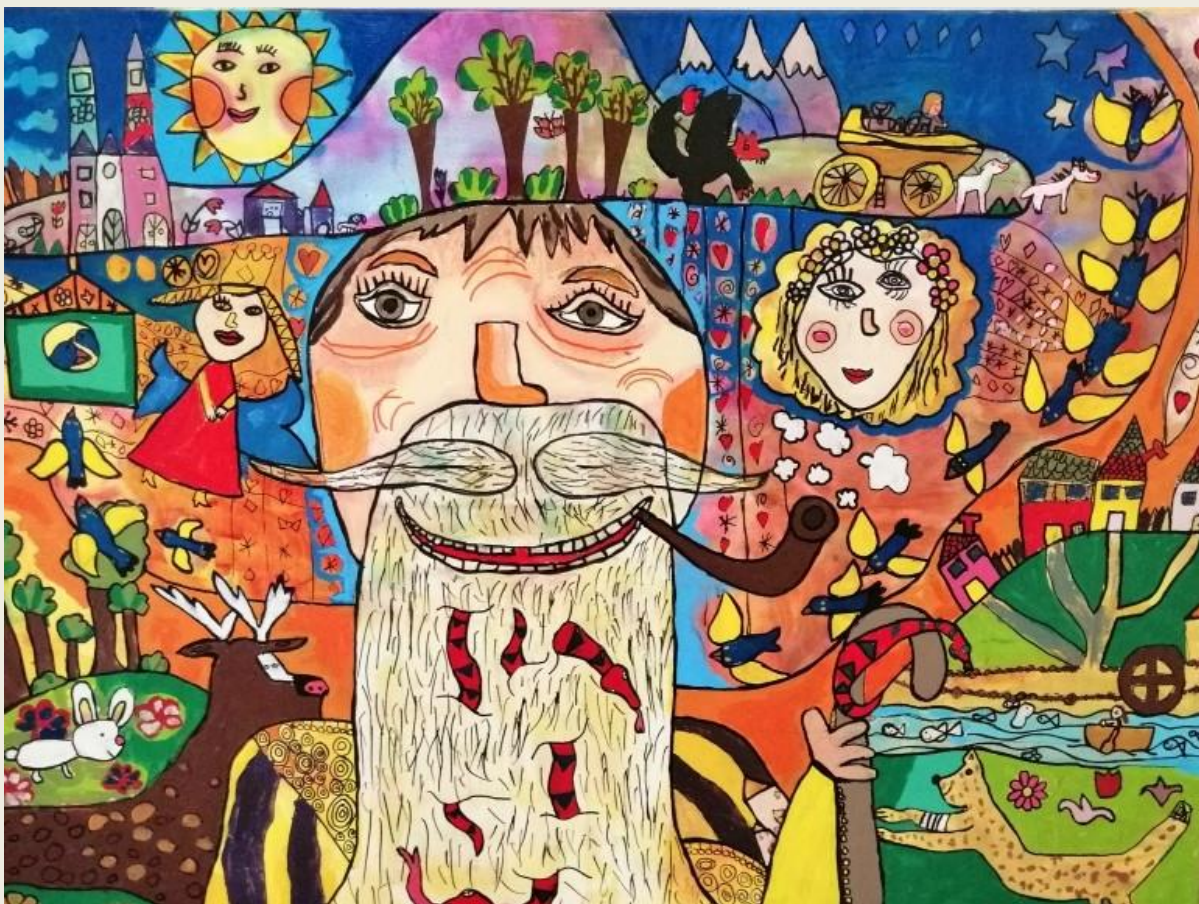
Ollé János PhD (PE)

Racskó Réka PhD (EKE)

Trentinné dr. Benkő Éva (ELTE TÓK)

Bényei Judit PhD (MOME)

Dr. Czike Bernadett (AVKF, Alt. Ped. pszf. képzés alapító)

Vadászjelenet